

«СТАЛИЙ РОЗВИТОК – НАУКОВИЙ ДЕБЮТ 2013»: НОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

11 квітня цього року напередодні Великодніх свят під час Міжнародної наукової конференції у Варшаві ми передусім висловили сердечну подяку депутату Європейського Парламенту, Прем'єру Уряду Республіки Польщі (1997–2001), Голові Європейського Парламенту (2009–2012), професору **Єжи Бузеку** за підтримку українського народу у надзвичайно тяжку історичну годину його боротьби за незалежність української держави.

Політичний діяч світового рівня професор **Єжи Бузек** неодноразово прилітав до Києва в гарячі революційні дні, робив і продовжує робити все можливе і в Брюсселі, і в Києві, і у Варшаві та всьому світі, щоб допомогти нам, українцям, здобути перемогу.

Ми не могли також приховати того, що і студенти, і науковці були щасливі брати участь в урочистому засіданні Сенату, де відбулася незабутня подія — Президент НАПН України, доктор філософських наук, професор, видатний вчений-філософ Василь Григорович Кремень отримав високий титул Почесного професора Вищої менеджерської школи у Варшаві. На нашу думку, це переконливо свідчить про те, що українсько-польська/польсько-українська співпраця стає ширшою, глибшою і міцнішою.

Як відомо, під час IV українсько-польського наукового форуму, що відбувся у травні 2011 р. на базі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, Голова Європейського Парламенту, Прем'єр Уряду Республіки Польщі, професор Єжи Бузек уповноважив депутата Європейського Парламенту Павла Коваля запросити Національну академію педагогічних наук України та університети нашої держави до участі у міжнародному конкурсі «Сталий розвиток — науковий дебют». Завдяки цьому українські студенти-магістранти втретє взяли участь у конкурсі. У реалізації цього проекту активну участь брала Національна академія педагогічних наук України під патронатом її Президента професора Василя Кременя. Останній рік конкурсу ознаменував українсько-польську співпрацю у якісно нових вимірах з декількох позицій.

По-перше, до участі в конкурсі поряд із студентами-магістрантами було допущено сучасну українську молодіжну наукову еліту – аспірантів.

По-друге, міжнародний конкурс збагатився новими науковими проектами і сміливими ідеями.

 $\it По-трете$, розширення масштабів конкурсу зумовило необхідність видання праць дебютантів у двох томах.

По-четверте, щорічна міжнародна наукова конференція, що відбувалася за підсумками конкурсу, вдруге проходила у Вищій менеджерській школі у Варшаві.

На нашу думку, цей проект ε важливим і перспективним, адже майбутні науковці (а це еліта наших держав) в сучасному інтерактивному світі потребують підтримки у наданні можливостей щодо ознайомлення зі здобутками колег та презентації власних досягнень задля активної співпраці і ведення відвертого конструктивного діалогу на ε вропейському рівні.

Приємно наголосити, що в цих перших кроках молоді до міжнародної наукової співпраці спостерігається така тенденція: дослідники-початківці більш активно долучаються до розв'язання актуальних проблем, що пов'язані із впровадженням ідей сталого розвитку. Сталий розвиток усвідомлюється ними як стратегія досягнення гідного життя в рамках фізично і біологічно можливого, якою гарантується задоволення основних потреб сучасного та майбутнього поколінь з одночасним

збереженням стабільності функціонування природного середовища і природного різноманіття видів та екосистем.

Приємно вражає те, що конкурсні праці наших студентів-магістрантів і аспірантів присвячені розкриттю актуальних філософських, соціологічних, психолого-педагогічних, екологічних та економічних аспектів сталого розвитку. Різні аспекти цієї глобальної проблеми, які порушили майбутні науковці у своїх творчих розвідках 2013 року, водночає пов'язані з їхньою професійною підготовкою в університетах. Науковий пошук спрямовувався на обґрунтування необхідних умов і створення можливостей для сталого розвитку української держави, формування молодої генерації фахівців.

До всеукраїнської конкурсної комісії, що працювала на базі Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, надійшли студентські та аспірантські наукові праці з багатьох університетів. Найактивнішими і найбільш наполегливими виявилися студенти Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, Житомирського державного університету імені Івана Франка, Київського національного університету технологій і дизайну, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Хмельницького національного університету, Миколаївського національного педагогічного університету імені В.О. Сухомлинського, Національного лісотехнічного університету України (м. Львів), Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, а також Університету менеджменту освіти НАПН України.

Українським відділенням конкурсної комісії було розглянуто понад 180 праць, присвячених різним аспектам сталого розвитку. Які ж основні напрями наукових пошуків студентської молоді? Це, передусім:

- філософське обґрунтування підходів до побудови культурного континууму між Сходом і Заходом;
- трансформація смисложиттєвих орієнтацій молоді в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів;
- виокремлення українського контексту комунікативних чинників в європейському просторі;
  - розвиток екологічної культури різних категорій громадян;
- активне осмислення перспектив використання прогресивних ідей європейського і, зокрема, польського досвіду в системі освіти України;
- розкриття творчого потенціалу педагогічної освіти та післядипломної освіти для розв'язання завдань сталого розвитку; вивчення особливостей роботи з обдарованими школярами;
  - формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх педагогів;
- дослідження соціально-економічних потреб інноваційного розвитку суспільства, якому може передувати професійна мобільність студентської молоді;
- вивчення проблем та перспектив сталого економічного розвитку в Україні на загальнодержавному і галузевих рівнях;
- розгляд постіндустріальної моделі розвитку суспільства, еколого-орієнтованого розвитку підприємств, проблем екологічної безпеки і застосування зеленої хімії;
- вивчення індикаторів сталого розвитку екосистем та біорізноманіття української природи.

Учасники конкурсу в рамках проекту третій рік поспіль довели високий рівень своєї підготовки до порівняльного наукового аналізу проблем сталого розвитку.

Одинадцять майбутніх науковців написали статті англійською і польською мовами. На жаль, маємо об'єктивно зазначити, що не всі бажаючі взяти участь у цьому Міжнародному конкурсі дотягнулися до його високих вимог. Тому понад 140 робіт не витримали конкурсного відбору.

Які ж ми робимо висновки за результатами конкурсу?

Перший висновок. Міжнародний конкурс «Сталий розвиток – Науковий дебют 2013», що проводиться за ініціативою депутата Європейського Парламенту професора, доктора хабілітованого, інженера Єжи Бузека, сприяє формуванню нової молодої генерації майбутніх науковців у нашій державі. Участь НАПН України у підготовці студентів, магістрантів та аспірантів до конкурсу та підсумкової конференції на базі Вищої менеджерської школи у Варшаві сприяє розвитку міжнародної співпраці майбутніх молодих науковців, поглибленню їхнього інтересу до філософських, соціологічних, психологічних, педагогічних, економічних та інших проблем сталого розвитку у контексті європейської інтеграції.

Другий висновок. Учасники конкурсу «Сталий розвиток – Науковий дебют 2013» з глибоким інтересом досліджують методологічні та соціально-економічні впровадження ідей сталого розвитку в Україні, про що свідчить якість досліджень, обраних аспектів проблем, самостійність та об'єктивність наукового аналізу реального стану різних аспектів сталого розвитку, а також критичне мислення й відповідальне ставлення майбутніх фахівців до своєї майбутньої професійної діяльності.

Третій висновок. Статті 37-ми студентів та аспірантів, що відповідають вимогам Міжнародного конкурсу «Сталий розвиток — Науковий дебют 2013», опубліковано в другій книзі матеріалів цього конкурсу, що ϵ реальним сприянням молодим науковцям і заслуговує схвалення, подяки.

Четвертий висновок. За результатами міжнародного конкурсу визнати переможцем аспіранта Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, творчого й перспективного дослідника **Артура Ренкаса** — автора статті "Neutralization problem of landfills hexachlorobenzene toxic waste" («Проблеми поводження з полігонами отруйних відходів гексахлорбензолу»), який бере активну участь у діяльності наукового товариства студентів і курсантів, виконанні науково-дослідних робіт, підготовці та проведенню наукових конференцій і характеризується високими професійними і загальнолюдськими якостями.

Завершуючи цей аналіз, висловлюємо щиру вдячність професору, доктору хабілітованому, інженеру **Єжи Бузеку** за надання можливості презентувати результати наукових розвідок майбутніх українських науковців на європейському рівні. Поряд із цим зазначимо, що позитивну роль у практичній реалізації ідей цього унікального проекту відіграє керівник Бюро Євродепутата в м. Рацібож пан **Хенрик Кретек**, який забезпечував постійну інформаційну та організаційну підтримку у підготовці і проведенні цього наукового конкурсу.

Ми вдячні також Президенту Вищої менеджерської школи у Варшаві професору **Станіславу Давідзюку** та ректору, професору **Павлу Чарнецькому**, а також очолюваному ними колективу працівників за високодостойний рівень організації і проведення підсумкової конференції «Сталий розвиток – Науковий дебют 2013».

Ми переконані, що зерна Розумного, Доброго, Вічного, засіяні на українськопольській/польсько-українській педагогічній ниві, зійдуть стиглим колоссям плідної, творчої співпраці науковців і студентської молоді наших держав.

Наша особлива подяка Першому секретарю Посольства України в Республіці Польща Світлані Мирончук, а також Черкаському національному університету імені

Богдана Хмельницького, його ректору, професору, члену-кореспонденту НАПН України **Анатолію Кузьмінському**, завідувачу кафедри філософії, професору, доктору філософських наук **Олексію Марченку**, кандидату педагогічних наук **Катерині Касярум**, кандидату педагогічних наук **Олександру Кучаю**, директору Центру Полоністики цього університету, кандидату філологічних наук **Лілії Потапенко** і методистам ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» **Марині Годованець, Ірині Кашубовській.** Адже завдяки їхнім зусиллям підготовлено і видано матеріали Міжнародного конкурсу у двох томах:

«Zrównoważony rozwój / debiut naukowy 2013» redakcja naukowa Teresa Jemczura, Henryk A. Kretek, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu. Racibórz 2014. – 396 c.

«Sustainable Development – scientific Debut 2013. Сталий розвиток – Науковий дебют 2013» (наукові редактори С. Давідзюк, Хенрик А. Кретек, А. Кузьмінський) / Warszawa Management University. – Warszawa, 2014. – 507 с.

Нелля Ничкало

Академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України

"SUSTAINABLE DEVELOPMENT – SCIENTIFIC DEBUT 2013": NEW RESULTS

On 11 April 2014, a few days before Easter holidays, attending the International Scientific Conference in Poland, we primarily expressed our sincere gratitude to Professor Jerzy Buzek, the Deputy of the European Parliament, Prime Minister of Poland (1997–2001), President of the European Parliament (2009–2012) for supporting Ukrainian people in an extremely hard historical period of struggle for Ukrainian independence.

A world-known politician, Professor Jerzy Buzek flew to Kyiv repeatedly on tense revolutionary days, he did and is still doing everything possible in Brussels, Kyiv, Warsaw and all over the world to help Ukrainians win the victory.

We should mention the fact that both students and scientists were glad to participate in the ceremonial meeting of the Senate where the memorable event took place – the President of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor of Philosophical Sciences, Professor Vasyl' Hryhorovych Kremen' was conferred a title of Honorable Professor of Warsaw Management University. We believe that it convincingly confirms the fact that cooperation between Ukraine and Poland becomes more extensive, profound and close.

As you already know, during the IV Ukrainian – Polish Scientific Forum at Cherkasy National Bohdan Khmelnytsky University (May 2011) the President of the European Parliament, Prime Minister of Poland, Professor Jerzy Buzek authorized the Deputy of the European Parliament Pavlo Koval' to invite the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine and Ukrainian universities to participate in the "Sustainable Development – Scientific Debut" international competition. Owing to this fact Ukrainian Master's degree students had the opportunity to take part in the competition for the third time. The National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine under the guidance of its President, Professor Vasyl' Kremen', was deeply involved in the development of this project. The last year of the competition marked entirely new dimensions for Ukrainian – Polish cooperation for several reasons.

Firstly, the young generation of Ukrainian scientific elite – graduate students – as well as Master's degree students were allowed to take part in the competition.

Secondly, the international competition was enriched with the new scientific projects and original ideas.

Thirdly, broadening the scopes of the competition led to the necessity of publishing the debutants' scientific papers in two volumes.

Fourthly, the annual international scientific conference, aimed at summarizing the results of the competition, was held at Warsaw Management University for the second time.

We consider this project to be important and perspective because intending scientists (our elite), living in the modern interactive world, need support in getting access to their colleagues' scientific achievements and opportunities to present their own accomplishments. It will encourage active cooperation and open constructive dialogue at the European level.

We are glad to emphasize that the first steps of the young generation towards international scientific cooperation demonstrate the following tendency: beginning researchers are more actively involved in solving the urgent problems they face implementing the ideas of sustainable development. They define sustainable development as a strategy of living a worthy live in terms of physical and biological abilities; this strategy is meant to satisfy the main demands of the contemporary and future generations, insure stability of environmental processes, natural diversity of species and ecosystems.

It's a pleasant surprise that the papers, presented at the competition by our Master's degree and graduate students, deal with the urgent philosophical, sociological, psychological, pedagogical, ecological and economic issues of sustainable development. Various aspects of this global problem raised by the intending scientists in their research papers in 2013 are related to their university education. The aim of the scientific research was to substantiate the required conditions and provide possibilities for sustainable development of Ukraine as a state as well as train a young generation of professionals.

Undergraduate and graduate students from many universities submitted their scientific papers to the national Ukrainian competition committee organized at Cherkasy National Bohdan Khmelnytsky University. The most active and persistent participants were the students from Lviv State University of Life Safety, Zhytomyr State Ivan Franko University, Kyiv National University of Technologies and Design, Hlukhiv National Pedagogical University after Oleksandr Dovzhenko, Dragomanov National Pedagogical University, Kyiv National Taras Shevchenko University, Khmelnytskyi National University, Mykolaiv National V. O. Sukhomlynsky University, Ukrainian National Forestry University in Lviv, Cherkasy National Bohdan Khmelnytsky University, University of Management in Education within the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine.

Ukrainian branch of the competition committee examined more than 180 papers considering different aspects of sustainable development. The main research fields of students' interest are the following:

- philosophical substantiation of approaches to the development of cultural continuum between the East and the West:
- transformation of young generation's life goals and values under the influence of globalization and European integration processes;
  - singling out the Ukrainian context of communication factors at the European level;
  - development of ecological culture within various social groups;
- elaboration of efficient strategies intended to implement the ideas of progressive
  European, particularly Polish, experience in the Ukrainian system of education;
- revealing the creative potential of pedagogical and postgraduate education to achieve the goals of sustainable development and to study the peculiarities of teaching gifted schoolchildren;
  - formation of intending teachers' health safety competence;
- studies of social and economic needs created by the innovative social development as a possible consequence of students' professional mobility;
- analysis of problems and perspectives of sustainable economic development in Ukraine at the national and regional levels;
- examining postindustrial models of social development, ecologically-oriented production technologies, dealing with the problems of ecological safety and usage of green chemicals;
- considering the indicators of sustainable development in ecosystems and biodiversity of Ukrainian nature.

Three years running, competitors proved to have all the necessary skills to carry out comparative scientific analysis of sustainable development problems. 11 intending scientists submitted their papers both in English and Ukrainian.

We have to mention that, unfortunately, not all the candidates applying for participation in this international competition satisfied its high demands. That is why 140 research papers were not accepted.

What conclusions can be made after the competition?

Conclusion 1. The "Sustainable Development – Scientific Debut 2013" international competition, initiated by the Deputy of the European Parliament, professor, habilitated doctor and engineer Jerzy Buzek, encourages formation of the young generation of scientists in Ukraine. The National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine is also involved in training the undergraduate and graduate students before the competition and closing conference in Warsaw Management University. It facilitates the development of international cooperation between young scientists, increases their interest in philosophical, sociological, psychological, pedagogical, economic and other aspects of sustainable development in the context of European integration.

Conclusion 2. The participants of the "Sustainable Development – Scientific Debut 2013" competition are keenly interested in the research of methodological and socio-economic conditions required to implement the ideas of sustainable development in Ukraine. It is confirmed by the quality of researches, raised issues, independence and objectivity of scientific analysis carried out to identify the real state of sustainable development, critical thinking and responsible attitude of the participants to their future professional activities.

Conclusion 3. 37 undergraduate and graduate students presented the papers, which satisfied the demands of the "Sustainable Development – Scientific Debut 2013" competition, and were published in the second book comprising the competition materials. Showing true support of young scientists, this fact deserves approval and gratitude.

Conclusion 4. The graduate student from Lviv State University of Life Safety, creative and promising researcher **Arthur Renkas**, the author of scientific paper "Neutralization problem of landfills hexachlorobenzene toxic waste", was considered to be the winner of the competition. Being an active member of the students' scientific community, he is involved in scientific research, responsible for the organization of scientific conferences and characterized by high professional and human qualities.

To complete the analysis, we would like to express our sincere gratitude to professor, habilitated doctor and engineer Jerzy Buzek for giving us the opportunity to present the results of scientific research done by the intending Ukrainian scientists at the European level. It is also necessary to mention that the head of the European Deputy Bureau in Raciborz **Henryk Kretek** played an important role in practical realization of the project. He provided continuous information and organization support necessary for this scientific competition to be held.

We are also grateful to the President of the Warsaw Management University **Stanislav Davidzuk,** Rector, Professor **Pavlo Charnetskyi** and the teaching staff of the university for the efficient organization of the "Sustainable Development – Scientific Debut 2013" closing conference.

We are confident that the seeds of Smart, Kind and Everlasting sown in the Ukrainian – Polish / Polish – Ukrainian pedagogical field will yield creative and close cooperation between scientists and students of our states.

We are particularly obliged to the First Secretary of the Ukrainian Embassy in Poland Svitlana Myronchuk, and also Cherkasy National Bohdan Khmelnytsky University, its Rector, professor, correspondent member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine Anatoliy Kuzminskyi, head of department of Philosophy, Doctor of Philosophical Sciences, Professor Oleksiy Marchenko, Candidate of Pedagogical Sciences Kateryna Kasyarum, Candidate of Pedagogical Sciences Oleksandr Kuchai, Director of the Centre of Polish Studies, Candidate of Philological Sciences Liliya Potapenko, and methodologists of the state higher educational establishment "University of Management in Education" Maryna Hodovanets and Iryna Kashubovska.

Due to their efforts the materials of the international competition were published in two volumes:

"Sustainable Development – Scientific Debut 2013" (edited by Teresa Jemczura, Henryk A. Kretek) / State Higher Vocational School in Raciborz. – Raciborz, 2014. – 396 p. "Sustainable Development – Scientific Debut 2013" (edited by S. Davidzuk, Henryk A.

Kretek, A. Kuzminskyi) / Warsaw Management University. – Warsaw, 2014. – 507 p.

Nellya Nychkalo

Academic secretary of the Department of Professional Education and Adult Education within National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine